POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Roč[illegible] III. OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 10. LEDNA 1899. Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 34.

Místo Historické Sbírky NSU

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKE.

Z kongresu.

V senátu ve čtvrtek podal sen. Berry z Arkansas protest konfederačních veteránů, proti přijetí předlohy podané sen. Butlerem, aby konfederačním vojínům byly vypláceny pense. Hoar oznámil, že v pondělí mluviti bude proti přivtělení cizého území ku Spojeným Státům. Caffery z Louisiany debatoval o předloze pro nicaraguanský průplav. Předloha sen. Pettigrew za účelem schválení smlouvy s Indiány z Lower Brule a Rosebud reservací v Jižní Dakotě byla přijata. V pátek debatoval Caffery z Louisiany proti přivtělení jakého cizého území. Pravil mezi jiným: "Když pohlížím na stav světa, jsem neodvratně přesvědčen, že nelze bělochům míti žádnou trvalou nadvládu nad černochy v tropech, vyjma pomocí moci válečné a krutého despotismu." Předloha přijatá dříve sněmovnou poslaneckou, kterouž dává se komisi rybářské též právo a moc rozšířiti své působení na ptactvo divoké, byla přijata s dodatkem, aby zahrnuto bylo též ptactvo zpěvavé. V sobotu přijal senát rozpočet pro distrikt Columbia v obnosu přes $7,000,000. Sen. Allen debatoval proti návrhu senátora Butlera, aby konfederatům byly placeny pense a líčil návrh ten pouze co sentimentální myšlenku. Senátor Mason z Illinois podal následující návrh usnešení:

"Jelikož všechna spravedlivá moc vládní přichází pouze jen ze svolení ovládaných, protož budiž usnešeno senátem Spojených Států, že vláda Spojených Států Amerických nepokusí se ovládati lid kterékoliv jiné země na světě bez svolení lidu toho, aniž násilím proti jeho vůli nutiti jej bude, aby náležel k našim državám."

Dobrovolníkům, kteří sloužili mimo území Spojených Států povoleno bylo za dva měsíce zvláštního platu, na místo dovolené.

V senátu včera po dvě hodiny mluvil Hoar proti politice rozpínavosti, dovozuje její neústavnost a řeč jeho těšila se všeobecné bedlivé pozornosti. Caffery mluvil proti předloze nicaraguanské.

V sněmovně poslanecké ve čtvrtek uvažovány byly různé předlohy odporučené výborem pro záležitosti soudní. V pátek projednáván byl rozpočet pro potřeby zákonodárné, výkonné a soudní ve schůzi plenární a tu se konečně podařilo chvilkové vítězství odpůrcům nynějšího systemu obsazování úřadů. Většinou 6 hlasů, totiž 67 proti 61 hlasu, vypuštěna byla z předlohy položka pro komisi uřadnickou. Při konečném přijímání předlohy ovšem dopadne to jinak. Pro vypuštění dotyčné položky horlili Evans z Kentucky, Grosvenor z Ohio, Hepburn z Iowa, Linney ze Sev. Karoliny, Brown z Ohio a Marsh z Illinois, vesměs republikáné. Proti tomu horlili Moody z Massachussetts, Hopkins z Illinois, Brosius z Pensylvania, Anderson a Dolliver z Iowy, rep. a dem. Fleming z Georgie. V sobotu bylo pokračováno v projednávání této předlohy a vypuštěna z ní položka $12,000 na zhotovení map pobřeží filipínského. Dockery namítal, že Filipíny nejsou posud částí Spojených Států a že proto nemůže se k tomu účeli ničeho povolovat.

V sněmovně poslanecké jednáno o rozpočtu pro potřeby zákonodárné, výkonné a soudní a 119 proti 95 hlasům ve schůzi pravidelné zamítnuto usnesení plena, vypustiti z rozpočtu položku pro komisi úřadnickou. Dále pak jednáno o předloze zákonů pro Alasku.

Z Washingtonu.

‡ Konsul náš v Bernu upozorňuje americké továrníky, kteří se hodlají zúčastniti pařížské výstavy, na nedostatečnou ochranu patentů a uvádí nedávný rozsudek francouzských soudů, které odepřely ochranu švýcarským vyrabitelům, ač jejich patent ve Francii byl registrován. Jeť totiž ve Francii zákon, že patenty jsou tam chráněny jen když dotyčné předměty se ve Francii vyrábějí.

‡ Věhlasný právník New Yorský, Joseph Choate, byl ustanoven velevýslancem do Londýna.

‡ Señor Agoncillo nalezá se ve Washingtonu a předložil žádost svou, aby uznán byl co zástupce vlády filipínské.

Nástupce Morrillův.

Guvernér vermontský, Smith, ustanovil v sobotu Benjamin Fiefielda z Montpelier, co nástupce senátora Morrilla.

Nová správa pro Kansas.

Včera nastoupil zvolený v min. volbě guvernér, W. B. Stanley a nový státní sněm zasedne dnes. Sněm starý, svolaný bývalým guvernérem ku zvláštnímu zasedání, odročil se včera.

KRONIKA UDALOSTI.

Utonul.

Nedaleko Elk Point, S. D., utonul v úterý v noci minulého týdne 65tiletý William Will a mrtvola jeho teprve ve čtvrtek nalezena. Will jel s povozem přes zamrzlou řeku, nešťastnou však náhodou nějak cestu si zmátl a tak do vysekaného místa zajel a i s potahem a povozem do řeky se sřítil. — Když domů ani ve středu se nevracel, bylo po něm pátráno a záhy nalezena stopa, kteráž vedla k místu, kdež utonul a kdež na kozlíku vozu nalezen.

Dostali odměnu.

Ve čtvrtek vyplacena námořním odborem odměna mužstvu parníku St. Paul, za zajetí anglického parníku "Restormel", jehož náklad na $13,000 ceněn byl. Nejvíce ovšem dostal kapitán Sigsbee, $976.98, ostatní pak dostali dle hodnosti své. Na prosté námořníky přišlo po $5.00.

Chtí výstavu.

V San Francisku odbývána ve čtvrtek valná schůze občanská, v níž usneseno odbývati v roce 1901 velkou mezinárodní výstavu a zahájení její na 1. června položeno. O finanční podporu podniku tohoto požádáno bude nejen město a okres, ale i stát a kongres.

Smělá loupež

spáchána byla ve čtvrtek večer v Chicagu a sice oloupen byl obchod L. C. T. Boormana na 21. ulici šesti lupiči. Pět z nich vstoupilo do obchodu, kdež mimo majitele pouze jeden prodavač se nalézal a mezi tím, co šestý venku pozor dával, obrali Boormana o $35 a zlaté hodinky a prodavače o $5 a hodinky. Lupiči spozorováni byli policisty E. Walnerem a J. McCauleym a při pokusu na jich zatčení byli oba postřeleni. Poranění Walnerovo bylo tak těžkým, že za tři hodiny v nemocnici ducha vypustil.

Proti olejnímu trustu.

Nejvyšším návladním ohioským podána ve čtvrtek nejvyššímu soudu státnímu žádost za rozpuštění petrolejního trustu Standard Oil Co., za prohlášení výsady společnosti oné za propadlou a za vydání rozkazu, jímž by trustu onomu provozování dalšího obchodu ve státu tom zakazováno bylo. Žádost tato opodstatňována jest důkazy, že společnost od zorganizování svého v roce 1870 nesčetněkráte práva a výsady své překročila a žádá se za jmenování důvěrníků, jimiž by účty společnosti uzavřeny a zbývající majetek mezi podílníky rozdělen byl.

Drahé slepičky.

V Spencer, Ia., odsouzen byl v pátek William Patrick pro zastřelení tří prérijních slípek k pokutě $67.50. Tak drahé masíčko zajisté ještě nikdy nejedl! — Žaloba proti němu zadána byla státním hajným, kterýž z případu toho příklad odstrašující učiniti chtěl.

Není šíleným.

Bruno Puhan, kterýž pro vraždu pí. N. Armlinové v Chicagu šibenici unikl jedině tím, že šíleným se stavěl a že porota mu uvěřila, doznal v pátek v káznici Joliettské, že jen se přetvařoval a že úplně při smyslech svých jest. K přiznání tomuto přiměn byl lékaři vězeňskými, kteří hned z počátku v šílenství jeho nevěřili a kteří různými prostředky k mluvení pravdy přiměti jej hleděli.

Dvacet tři vojínů raněno.

V Columbus, O., shromáždilo se v pátek 200 vojínů čtvrtého pluku ohioských dobrovolníků za účelem "vymustrování" z armády a ubytováni byli v Auditorium, kdež pro ně prozatímné kotce (palandy) zřízeny byly. Sotva že ulehli, kotce hořenní se sřítily po celé délce své a když trosky odstraněny, shledáno, že 23 vojíni těžce raněni; několik jich raněno tak těžce, že o zachování jich při životě se pochybuje. Nehoda zaviněna byla slabou konstrukcí kotců hořenních, jež pod tíhou vojínů, do nich ulehnuvších, se sřítily.

Nevinně odsouzen.

Z Gouveneur, N. Y., odjela v pátek do Utah pí. Jennie Wrightová, aby tam nápomocna byla v objasnění tajemného zločinu a v osvobození nevinně vězněného. — Na Pelican Point ranči zavražděni byli v roce 1895 tři mladíci, bratří a podezření z vraždy padlo na nevlastního otce jejich, Haynese, kterýž zatčen, na základě okolnostního svědectví ku smrti odsouzen a jedině omilostněním při životě zachován, tak že si nyní trest doživotní káznice odbývá. Krátce po spáchání zločinu odstěhoval se z okolí onoho Geo. W. Wright a konečně usadil se ve Freshwater, Colo., kdež záhy na to zastřelen byl muž, s nímž Wright v nepřátelství žil. Wright pomáhal koronerovi při vyšetřování a sám napsal rozhodnutí, dle něhož vražda spáchána byla osobami neznámými. Po několika měsících dopustil se nějakého podvodu a prchl, aniž by se jej bylo podařilo vypátrati. Manželka jeho, kteráž opuštěna jím byla, obdržela v minulých dnech zprávu o jeho úmrtí a to teprve ústa její rozvázalo. Udala, že pravým vrahem v případě Pelican Pointském byl manžel její a udala zároveň i místo, kdež věci, při vraždě té pohřešené, ukryty jsou.

Osudný požár.

V Pittsburgu vypuknul v neděli o 3. hod. ranní požár v hotelu Richalieu, jímž za více jak $15,000 škody spůsobeno, tři životy lidské utraceny a šest osob poraněno. Oheň spůsoben byl výbuchem na druhém poschodí a za pravé štěstí může býti považováno, že výbuch byl tak silným, že po celé budově pocítěn byl, tak že hosté ze spánku probuzeni. — Při zachraňování hostů vyznamenal se obchodní cestující R. N. Thompson z Kalaska, Mich., kterýž šest životů lidských zachránil.

Vyšetřující komise

zabývá se doposud vyšetřováním stížnosti generála Milese na špatnou jakkost armádě dodávaného čerstvého masa a zvláštní shoda jeví se v tom, že všichni předvolaní nemohou si výtečnost masa onoho ani dosti vynachváliti. Ve čtvrtek byl před komisí dodavatel armádní, col. H. B. Osgood, kterýž opatřoval potraviny pro vojsko v Tampa, v táboře Thomas a u Santiaga a týž svědčil, že prý potrava, vojsku v minulé válce dodávaná, daleko lepší byla, než jakou vojsko v čase míru dostává; zvláště prý to platí o masu, kteréž bylo prý jakkosti výborné, a jakéž málo prý kde koupiti možno. Podobně svědčil v pátek i col. Sharp, kterýž již po patnáct roků v dodavatelském odboru armádním jest a týž zároveň vypovídal, že tam, kde skutečně zkažené maso se dostalo, nebyl vinen toho kontraktor, nýbrž spůsob, jímž dodávka se děla.

Filipinský vyslanec.

Senor Agoncillo, přibyl koncem týdne do Washingtonu a požádal odbor státní o uznání co pravidelného zástupce vlády filipinské, jakož i o to, aby na dále týchž práv a výsad co ostatní diplomatičtí zástupci vlád jiných požíval. V dopise, odboru státnímu zaslaném, uvádí, že republika filipinská založena byla 18. června 1898 a že od doby té v trvání jest, a že celé souostroví i lid tamní úplně kontroluje.

Městečko Pullman není více.

Pullmanova společnost spacích vozů rozhodla podrobiti se rozsudku nejvyššího soudu illinoisského, jímž rozhodnuto, že výsada její nedovoluje jí další řízení známého dělnického městečku Pullman u Chicaga a následkem toho přikročí bezodkladně k reorganizaci své. Kostely, školy, hotel, síň dělnická, tržnice, veřejná knihovna a 2000 budov cihelných — vesměs to obydlí dělníků, v závodu tom zaměstnaných — to vše prodáno bude ve veřejné dražbě nejvyšším podavatelům. Cihelna bude též prodána, ulice předány budou ve správu města Chicaga a totéž i se samostatnou dosud vodárnou se stane. — Jak se oznamuje bude při prodeji stavení obydelních dána přednost dělníkům, v týchž bydlícím.

Náš obchod s Čínou,

dle zprávy našeho generálního konsula Goodnowa v Shanghai, poslední dobou velice vzrůstá a to na úkor vývozu zemí jiných. Příčin k tomu jest několik. Jsme Číně blíže, doprava stojí tudíž méně a mimo toho prý Číňané chovají prý k Amerikánům pocity přátelštější než k národnostem jiným. Obchod náš v Číně ještě prý daleko více by vzrostl, když by zařízena prý byla v Shanghai ve spojení s konsulátem stálá výstavka výrobků amerických, tak aby copatí nebešťané z vlastního poznání seznati mohli, co všechno od nás kupovati mohou.

Třídní zákonodárstvo.

Ve sněmu north-carolinském podány byly koncem týdne dvě předlohy, jimiž propast mezi černochy a bělochy ještě více rozšiřována býti má. Prvou z předloh nařizuje se opatření zvláštních vozů železničních pro černochy a druhá týče se otázky školní. Dosud byly sice též pro oboje plemena školy zvláštní, vydržovány byly však nákladem společným, kdežto dle nyní podané předlohy má na školy černošské připadnouti pouze ona část daně školní, kteráž černošskými poplatníky zaplacena jest — jelikož pak tito tvoří 10 procent veškerého poplatnictva tvoří, jest patrným, že pramálo toho na vzdělávání dítek černošských se dostane.

Nechtí skébovat.

Z Pana, Ill., oznamuje se, že majitelé uhlodolů, když nezdařil se jim pokus nahraditi místa stávkujících horníků černochy, pokusili se o to přivážením Italů. Prvá "zásylka" došla na místo v pátek, když však Italům vysvětleno, že o skébování se tu jedná, odepřeli do práce vstoupiti a když jim občanstvem cesta zpět do Chicaga byla zaplacena, odjeli zpět ještě téhož dne.

Z FILIPIN.

Z Hong Kongu oznamuje se, že prý junta filipínská odhodlána jest zameziti za každou cenu vydání Iloila do rukou amerického vojska a raději prý město zničí, než aby předání téhož do rukou našich připustila. V tomto náhledu svém jest prý kabinet povstalecký úplně sjednocen, právě tak jako sjednocen jest vzhledem k podmínkám, za kterýž prý jedině zajatci španělští na svobodu propuštěni budou. Vůdcové povstalečtí nepohlíží prý na Spojené Státy co na nového pána svého, nýbrž jen co na pouhého spojence, kterýž za to, co pro ostrovy učinil, finančně odměněn býti má. Podmínky, jež povstalci si kladou, jsou, že vyjednávání zahájeno býti má direktně mezi vládou španělskou a jimi; že vězňové španělští vyměněni býti mají za vězně filipínské pro spiknutí, odboj neb účastenství v povstání odsouzené a ve španělských osadách trestních držané a omilostnění všech, kdož pro účastenství v povstání neb spiknutí úřady španělskými obžalováni byli; že Španělskem zaplaceny býti mají nejenom útraty, spojené s odvežením z Filipín vězňů španělských, ale i útraty, spojené se zpáteční dopravou vypovězených Filipínů; v zajetí nalézající se mniši vyměněni nebudou, an prý nebyli tam co zástupci stolice papežské; propuštěni budou jedině tenkráte, když o to apoštolský delegát slušně požádá, když veškery výsady řádů řeholních zrušeny budou, a když veškerý majetek církevní kněžstvu domorodému připadne. — Jak vidět, nejsou povstalci v požadavcích svých právě skromnými.

V Manile uveřejněna byla ve čtvrtek gen. Otisem proklamace presidenta McKinleyho, v kteréž lidu filipínskému oznamováno, jakým směrem na dále ostrovy ony spravovány vládou naší budou. Proklamace obsahuje celkem 700 slov a prohlašuje se v ní, že úmyslem jest dosazovati domorodce schopné a vlivu požívající do úřadů místních, že zavedena bude vláda liberální, v níž, když lid toho hodným a schopným se ukáže, stále většího zastoupení a vlivu domorodcům dostávati se bude; o odzbrojení vojska povstaleckého neučiněna zmínka ani ta nejmenší,

Dle zprávy, z Manily došlé, má gen. Aguinaldo v rukou svých 11,000 španělských zajatců vojenských, mezi nimi nalezají se dva generálové, 40 důstojníků štábních a na 400 důstojníků vyšších. Mimo toho v zajetí prý má 1900 vězňů občanských, mezi nimiž nalézá se několik územních guvernérů a četně různých úřadníků.

Z Manily oznámeno v neděli, že col. Potter, vyslaný gen. Otisem ku zjištění stavu věcí v Iloilo, vrátil se do Manily a že dle zprávy jeho nejsou poměry v městě onom pro Američany právě nejpříznivějšími. Povstalci zabarikádovali všechny ulice a většina domů byla petrolejem polita, tak aby snadno zapálena býti mohla, kdykoliv by americké vojsko na město útok učinilo, neb bombardování zahájeno bylo. Cizozemští příslušníci hledají prý záchrany na lodi, v přístavu kotvících.

Z KUBY.

Generál Wood, vojenský guvernér santiagský, odplul ve čtvrtek do Washingtonu v průvodu deputace občanstva tamního, aby u presidenta zakročil v zájmu odvolání rozkazu, jímž nařizována jest, aby veškery příjmy celnice a provincie oné do Havany odesýlány byly. Proti rozkazu onomu protestuje se hlavně proto, an prý centralizováním veškerých příjmů v Havaně celý ostrov ve prospěch města onoho okrádán by byl, právě tak, jako tomu za vlády španělské bylo.

V Havaně oslavován byl v pátek "den králův," výročí to jeho narozenin a to prý spůsobem, jako kdyby Kuba ještě pod jhem španělským se nalézala. Veškery obchody a místnosti veřejné byly zavřeny a výjimku činily pouze uřadovny americké.

Jakým spůsobem školství na Kubě bylo zanedbáváno, viděti nejlépe z toho, jaký fond na vydržování university havanské vyhražen byl. Sestává totiž z $35,200 v papírových penězích, ceněných as na 6 c. za dolar, ze $101 ve stříbře a $77 v penězích bronzových! Zároveň oznamuje se, že diplom university té mohl doposud dostati pouze jen ten, kdo poplatek $450 zaplatil, kteréžto ustanovení nyní bylo generálem Brookem zrušeno. — Universita přítomně navštěvována jest 300 žáky.

V Mariano odbývána v sobotu porada 25 generálů a vůdců kubánských za účelem porokování o otázkách, armády se týkajíc a výsledkem bylo přijetí resoluce, kterouž generál Rodriguez, vůdce Kubánců v provincii Matanzas, žádán jest o svolání schůze všech důstojníků, v níž by jednáno bylo: 1.) o obnosu peněz, jehož bylo by zapotřeby k vyplacení zadrženého žoldu a k reorganizaci armády a 2.) o tom, jak odpomoci nevážnosti, s jakouž prý Američané vůči kubánským důstojníkům jednají.

---

* Z Newport News, Va., oznamuje se, že v okolí tamním na rozloze 50 akrů zřízeny býti mají nákladem $5,000,000 ocelárny, v nichž prý 6000 mužů stálého zaměstnání nalezne.

* V Garretson, S. D., spáchal v pátek samovraždu následkem mrzutostí rodinných zámožný obchodník J. B. Dischner.

* V Howard Lake, Minn., zatčen byl ve čtvrtek Joseph Boxell na obžalobu, že rodiče své v květnu 1897 zavraždil.

Zprávy z armády.

Z Washingtonu oznamuje se, že v dnech nejbližších vydán bude sekretářem války rozkaz, jímž rozpuštěno sedm armádních sborů, během války zorganizovaných. Zároveň oznamuje se, že nařízeno bylo propuštění z armády pravidelné všech těch, kteří pouze na rok najmouti se dali a nařízeno, by v plucích, jež ku službě na Kubě, Porto Rico a Filipinách určeny jsou, výhradně jen ponecháni byli jen ti, kdož tři roky ku sloužení mají.

NEBRASKA.

— Proti plukovníku prvního nebrasského pluku, ležícího v Manile, Stotsenbergovi, jejž guvernér Holcomb dosadil v hodnost plukovnickou přes hlavy jiných, zasloužilých důstojníků, podána byla do Washingtonu stížnost a sice stěžuje se na něho, že jest k mužstvu ukrutným a i onemocnělé vojíny posíláku konání povinností; že cestou na Manilu držel setninu L v mezipalubí po celé cestě; že v San Francisku odejmul vojínům slámu a tito museli spáti na mokrém písku; že srazil každému z vojínů 10 centů bez jeho svolení ku zaplacení zásob, jež kdosi neznámý ukradnul na lodi, v níž se do Manily plavili; že uložil každé setnině $30 k zaplacení dluhu nezákonnitě spůsobeného plukovníkem Brettem a dal do vazby setníka, kterýž odepřel požadovanou částku platiti; že dal do vazby na dva dny vojína, kterýž nesložil svou přikrývku předepsaným spůsobem; že pokutuje vojíny pro žvýkání tabáku, když jsou na osamělé hlídce, aneb opomenou se oholiti; že donutil mužstvo svého pluku ku placení za bambusové postele, kteréž jiné pluky obdržely od ubytovatele a konečně že vtěsnal 1,120 mužů na palubu přeplavní lodě Senator, když inspektor uznal, že postačuje pouze pro 700.

— Ze Schuyler se nám sděluje: Dne 2. ledna t. r. pořádala Tělocv. Jednota Sokol své osmé výroční divadlo a ačkoliv tu ten samý den odbýváno divadlo anglické, byla návštěva nad očekávání velká, což zajistě je důkaz přízně našeho českého obecenstva k Sokolům a též důkaz národního uvědomění. Hrála se tříaktová fraška "Šňupka, aneb: Ženich v úzkostech". Na celé souhře bylo znáti, že úlohy nalezají se v pravých rukou a že byly svědomitě nastudovány a dobře pochopeny a proto i skvěle provedeny. Však také obecenstvo potleskem neskrblilo. — Jak se dovídám bude na 30. ledna pořádán Čtenář.-ochot. spolkem Tyl maškarní ples, pak zase 14. února Sokolský ples. Na Velkonoce bude hráti Tyl divadlo. 1ho června Západní Jednota Č. S. P. S. oslaví své 20. trvání, pak svatý džulaj atd. Jak viděti, nebude nám tu letos smutno, jen těch kulatých se mělo víc urodit. — Poslední dobou Sokol i Tyl byli následkem poměrů z venku i vnitř jaksi ochablé, ale letos opětně se k činnosti probudili. Sokolům přibylo 37 nových členů a kolem 80. žáků. Staří dramatikové Tyláci nechtěli také zůstat pozadu a tak si předně proskočí a pak nás pobaví. Přej. jim plný dům až po strop na obou zábavách, jen jest si přáti, aby oba spolky v započaté činnosti jeden druhého v činech hleděli přetrumínout, aby upřímně a svorně pokračovali, bude to k cti jak jim, tak i celé české národnosti. Tužme se! Svorně v předu! Příště více. Váš Zpravodaj.

Nejlepší TVRDÉ a MĚKÉ UHLÍ

Rock Springs, Ohio, Hanna, Walnut Block atd.

Nejlepší Illinoiské v kusech $5,50, drobné $5.25. Cherokee drobné za $4.25, nejlepší uhlí na vaření. Naše Beacon Nut uhlí $3.50 jest velké, čisté a dobré. Přesvědčte se o tom.

COUTANT & SQUIRES,

Telefon, 980. Sklad 17. a Mason. Písárna, 1402 Farnam St.